

به نام خدا

انقلاب اسلامی

بر اساس رفرنس جدید (وقوع پیامد ها و راهکارهایی برای آینده)

درسنامه و تست های آزمون های ۴۰۴ لحاظ شده

گروه آموزشی

مدوی لرن

شما میتوانید جزوات تمام دروس علوم پایه را از وب سایت

گروه آموزشی مدوی تهیه کنید

@medwaylearn

www.medwaylearn.com

09173554252

فهرست

فصل چهارم: انقلاب اسلامی و تغییر در هنر سه قدرت در منطقه ۳۲	بخش اول : وقوع انقلاب اسلامی ایران..... ۴
فصل پنجم : هنر مقوله برای دستیابی به آینده مطلوب ۳۴	فصل اول: شکل‌گیری و پیروزی انقلاب اسلامی..... ۴
فصل اول: گردش فواید سیاسی شایسته ۳۴	فصل دوم: ماهیت انقلاب اسلامی و راه‌های شناخت آن..... ۸
فصل دوم: تئوریک‌های اقتصادی علیه انقلاب اسلامی ۳۶	فصل سوم: ریاضیات علمی کتاب..... ۱۳
فصل سوم: بایسته‌های رفتاری کشور در دوره پساپایام ۳۹	بخش دوم : پیامها و دستاوردهای انقلاب اسلامی در داخل ۱۶
فصل چهارم : مزیت های پیرافقایی سیاسی و ژئوپلیتیک جمهوری اسلامی ایران ۴۲	فصل اول: گذرشی بر نتایج و دستاوردهای انقلاب اسلامی ۱۶
فصل پنجم : "درس‌های انقلاب اسلامی برای تراوم بیداری اسلامی" ۴۴	فصل دوم: ثبات سیاسی و نظام‌سازی سریع انقلاب اسلامی..... ۱۹
بخش پنجم: به سوی تمدن نوین اسلامی..... ۴۷	فصل سوم: اشغال لانه جاسوسی آمریکا در تهران و نتایج آن ۲۲
فصل اول: نظریه‌پردازی در علوم انسانی - اجتماعی و رفتاری ۴۷	بخش سوم: پیامها و بازتاب های انقلاب اسلامی در جهان ۲۴
فصل دوم: پالاش های کنونی تمدن غربی ۵۰	فصل اول: تأثیرات فوری منطقه‌ای و جهانی انقلاب اسلامی ایران ۲۴
فصل سوم: فرصت ها و امکانات در مسیر تشکیل تمدن نوین اسلامی ۵۳	فصل دوم: انقلاب اسلامی و سقوط نظام روقطبی(فروپاشی بلوک شرق)..... ۲۷
	فصل سوم: انقلاب اسلامی و غرب ۳۰

ساختار جزوه و روش مطالعه

این جزوه یک ساختار دو قسمتی هوشمندانه دارد که هم برای یادگیری عمیق طراحی شده، هم برای مرورهای سریع و جمع‌بندی.

در ادامه هم ساختارش رو توضیح می‌دم، هم روش استفاده ازش رو برای هر دو حالت.

یک نگاه کلی به ساختار جزوه:

۱. بخش اول: جدول درسنامه

- این بخش به صورت جدولی طراحی شده.
- هر ردیف از جدول، به یک بحث اصلی اختصاص دارد.
- توضیحات داخل جدول بسیار خلاصه، مفید و کلیدی هستند. اینجا خبری از زیاده‌گویی نیست.
- هدف این جدول، ارائه دادن یک نقشه راه خلاصه از کل مطلب و ایجاد یک مرجع سریع برای دوره کردن نکات است.

۲. بخش دوم: تست‌های طبقه‌بندی شده

- بعد از جدول هر فصل، تست‌های مربوط به اون فصل اومده.

○ یک ویژگی فیلپی مهم: برای هر تست مشخص شده که به کدام ردیف از جدول درسامه مربوط همیشه. این کار به شما کمک می‌کند اگر سوالی رو بلد نبودید، سریع به مبحث اصلی‌اش رجوع کنید.

۳. بخش سوم: پاسخ‌نامه تشریحی برای سوالات

○ این بخش شامل توضیحات کامل و مفصل برای هر تست هست.

حالا سوال اصلی: چرا با وجود اینکه مدل نکته هر تست رو تو جدول مشخص کردیم، باز ۳ پاسخ تشریحی آوردیم؟

این یک طراحی هدفمند برای پاسخگویی به دو دسته از دانشجویان با دو هدف متفاوت است:

- دانشجویان با هدف یادگیری عمیق و دقیق و رنگی ◀◀◀ این دانشجویان باید حتماً پاسخ تشریحی رو بخونن تا به عمق مطلب و ریزه‌کاری‌ها مسلط بشن.
- دانشجویان با هدف پاسی و جمع‌بندی سریع ◀◀◀ این دانشجویان نیازی به خوندن پاسخ تشریحی ندارن و فقط با مراجعه به همون ردیف مشخص شده در جدول درسامه و مرور نکات خلاصه‌اش، می‌تونن به هدفشون برسن.

چطور از جزوه برای آموزش (یادگیری اولیه) استفاده کنیم؟

برای یادگیری یک مبحث جدید، بهترین روش استفاده از جزوه به این صورت‌ه:

۱. گام اول: یادگیری جدول: اول از همه، سعی کنید ردیف‌های مربوط به مبحث مورد نظر رو از جدول درسامه به خوبی یاد بگیرید و بفهمید.
۲. گام دوم: حل تست و بازگشت دوباره به جدول: حالا برید سراغ حل تست‌های همون مبحث. بعد از اینکه یک تست رو حل کردید، به پاسخ تشریحیش مراجعه کنید. اونجا توضیحات کامل و دقیق داده شده. بعد از خوندن توضیحات کامل، یک بار دیگه به همون ردیف از جدول درسامه که اول کار خوندید، برگردید. حالا که تست رو حل کردید و توضیح کاملش رو خوندید، با دید عمیق‌تری به اون نکات خلاصه نگاه می‌کنید و براتون کاملاً جا میفته.

چرا توضیحات کامل رو نیاریم تو فور جدول؟

چون قرار نیست جدول درسامه تبدیل به یه کتاب حجیم بشه. هدف از جدول، مرور سریع هست. اگر توضیحات زیاد باشه، دیگه مرور کردن با جدول زمان‌بر میشه و عملاً کارایی خودش رو از دست میده.

چطور از جزوه برای جمع‌بندی (مرور نهایی) استفاده کنیم؟

تو دوران جمع‌بندی، زمان محدوده و باید هوشمندانه عمل کرد. روش استفاده بستگی به میزان وقتی داره که می‌تونید اختصاص بدید:

- اگر وقت کافی دارید: بهتره اول جدول درسامه رو یه دور کامل بخونید و بعدش تست‌ها رو بزیند. حالا اینکه وقت کنید پاسخ تشریحی رو هم بخونید یا نه، به زمان باقی‌مونده بستگی داره. اگه وقت داشتید، حتماً یه نگاهی بهش بندازید تا نکات ریز رو هم دوره کنید.
- اگر وقت کم دارید یا کم دارید: اصلاً نیازی به خوندن پاسخ تشریحی نیست. فقط روی خوندن جدول درسامه تمرکز کنید. ما تمام نکات کلیدی تست‌ها رو به صورت خیلی خلاصه و مفید در جدول آوردیم. با خوندن جدول، کار شما راه میفته و می‌تونید اکثر تست‌ها رو جواب بدید. یادتون باشه، کنار هر تست هم مشخص کردیم که نکته‌اش تو کدام ردیف جدول، پس اگر سوالی رو اشتباه زدید یا یادتون نیومد، می‌تونید سریع به همون ردیف مراجعه کنید.

خلاصه و تاکید نهایی:

- برای یادگیری عمیق: جدول رو یاد بگیر + تست بز + پاسخ تشریحی رو با دقت بخون و دوباره به جدول برگرد.
- برای جمع‌بندی (اگر وقت کم داری): فقط جدول درسامه رو بخون. خوندن پاسخ تشریحی در این شرایط لازم نیست. تمام نکات لازم برای پاسخگویی به تست‌ها، به صورت خلاصه در جدول وجود داره.

ردیف	موضوع	درسنامه
۱	تعریف انقلاب (استاد مطهری)	عصیان و طغیان مردم علیه نظم حاکم . هدف: ایجاد نظمی مطلوب ، همراه با حسن پرخاشگری و طرد ظلم .
۲	مخاطب نهضت‌های الهی	مخاطب اسلام همه گروه‌ها و طبقات اجتماعی (محرومان و غیرمحرومان) هستند. جهت‌گیری به سوی مستضعفین است، اما خاستگاه صرفاً مستضعفین نیست.
۳	دلیل لیبیک بیشتر محرومان	ظالم با پذیرش دعوت الهی باید حق دیگران را پس دهد. محرومان سریع‌تر به دعوت الهی لیبیک می‌گویند؛ زیرا ظلم را تجربه کرده‌اند و با پذیرش دعوت حق به فطرت خود پاسخ می‌دهند.
۴	ویژگی‌های انقلاب اسلامی	همه‌جانبه بودن انقلاب: انقلاب اسلامی ایران مانند انقلاب صدر اسلام، مذهبی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بود. مفاهیمی چون حریت، آزادی، عدالت، و بی‌تمیض‌های اجتماعی اساس انقلاب را تشکیل می‌دهند. شمولیت اجتماعی: انقلاب شامل همه اقشار : روستایی و شهری، محروم و ثروتمند، کارگر و کشاورز، بازاری و روشنفکر. این وحدت به دلیل ماهیت اسلامی انقلاب است. تکیه بر خوداتکایی: مردم آموختند می‌توانند مستقل عمل کنند و به خود اتکا داشته باشند.
۵	عوامل شمول و فراگیری نهضت اخیر	جایگزینی مفاهیم اسلامی (حریت، عدالت،...) در ذهن توده. شرکت همه گروه‌ها (روستایی، شهری، محروم، ثروتمند، کارگر، بازاری، روشنفکر و...) به دلیل اسلامی بودن نهضت.
۶	زمان وقوع نارضایتی	رخدادهای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی در تعارض با اندیشه‌ها و باورهای دینی مردم باشد. جامعه اسلامی بر پایه مفاد و محتوای فکری، فرهنگی و ذهنی شکل گرفته است.
۷	نقش دین و آرمان‌ها در انقلاب اسلامی	دین در شکل‌دهی آرمان‌های انقلابی نقشی بی‌بدیل دارد. ضدیت با ظلم، شهادت‌طلبی و عمل بر اساس تکالیف دینی در ایجاد روحیه انقلابی مؤثر است.
۸	رهبری انقلاب اسلامی	رهبران مذهبی نقش اصلی رهبری را ایفا می‌کنند. تدوین راهبردهای ویژه برای پیروزی سریع‌تر و با تلفات و خسارات کمتر. وحدت درونی داشته باشد. اراده و اعتماد به نفس قوی داشته باشد. راهبردهای حساب‌شده بر اساس شرایط موجود تدوین کند.
۹	هدف مردم در انقلاب اسلامی	دستیابی به فعلیت آرمان‌های دینی (که ابعاد سیاسی و اقتصادی نیز دارد). هدف فقط دستیابی به شرایط بهتر سیاسی یا اقتصادی نیست.
۱۰	عامل برتری انقلاب اسلامی	عنصر دین و ایمان قدرتی اعجاب‌آور ایجاد می‌کند. قدرت سیاسی و حامیان بیگانه را به عقب می‌راند و فرصت ابتکار عمل را از آنان سلب می‌کند.

<p>نقش قدرت سیاسی:</p> <p>قدرت سیاسی مستبد و ناکارآمد با اقدامات اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی باعث دو قطبی شدن جامعه می شود.</p> <p>در انقلاب اسلامی:</p> <p>احساس بیگانگی، تحقیر ملی و شکاف طبقاتی قوی تر و هدفمندتر از انقلاب های غیردینی است.</p> <p>انقلاب های غیر اسلامی پس از پیروزی ممکن است با مصالحه های رفرمیستی تضعیف شوند، اما انقلاب اسلامی با پایبندی به دین و ایمان، تداوم و پیروزی می یابد.</p> <p>نقش نیروی انقلابی (اجتماعی)</p> <p>ترکیب سه عنصر اصلی:</p> <ol style="list-style-type: none"> آرمان های اسلامی و انقلابی رهبری مذهبی و زاهد مردم دین دار و معتقد <p>نتیجه: رحمت و قدرت عظیم که ابتکار عمل و پیروزی را تضمین می کند.</p> <p>وارد شدن مفاهیم شهادت طلبی، ایثار و تکلیف دینی قدرت انقلاب را مضاعف می کند. ناکامی های قدرت های سلطه گر به دلیل اهمیت عنصر ایمان در انقلاب های اسلامی و بی خیری آن ها از قدرت آن است.</p>		
<p>دو قطبی شدن جامعه: وجود دو نیرو غیر قابل آشتی: قدرت سیاسی و نیروی اجتماعی انقلابی.</p> <p>برتری نیروی اجتماعی بر قدرت سیاسی: توانایی شامل عوامل مادی (جمعیت، قدرت نظامی، اقتصاد، حمایت خارجی) و عوامل نامحسوس (ایمان، آرمان، راهبردها، رهبری و شدت روحیه انقلابی) است.</p> <p>پیش زمینه های وقوع انقلاب</p> <ol style="list-style-type: none"> نارضایتی عمومی زمانی رخ می دهد که شرایط موجود با باورهای دینی و فرهنگی جامعه در تضاد باشد. رهبران مذهبی نقش رهبری انقلاب را برعهده دارند و با تدوین راهبردهای مناسب، پیروزی سریع و کاهش خسارتها را ممکن می سازند. دین در جامعه اسلامی قدرت شکل دهی به آرمان های انقلابی دارد و باعث ایجاد روحیه شهادت طلبی و پایبندی به تکالیف دینی می شود. حمایت مردمی دین دار موجب می شود انقلاب تنها هدف سیاسی یا اقتصادی نداشته باشد، بلکه آرمان های دینی نیز محقق شود. 	<p>پیش زمینه های شکل گیری انقلاب</p>	<p>۱۱</p> <p>پیش زمینه های شکل گیری انقلاب</p>
<p>قدرت ایمان و آرمان، نفوذ و راهبردها، شایستگی های رهبری، شدت و عمق روحیه انقلابی.</p>	<p>عوامل نامحسوس توان نیروی اجتماعی</p>	<p>۱۲</p> <p>عوامل نامحسوس توان نیروی اجتماعی</p>
<p>اقدامات اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی که مردم آن را بر نمی تابند.</p> <p>قدرت سیاسی وابسته، مستبد و ناکارآمد روزمره که جامعه را به سمت دو قطبی شدن می برد.</p>	<p>نقش قدرت سیاسی وابسته (پیش از انقلاب)</p>	<p>۱۳</p> <p>نقش قدرت سیاسی وابسته (پیش از انقلاب)</p>
<p>در انقلاب اسلامی، احساس بیگانگی از شرایط موجود قوی تر و اصیل تر است.</p> <p>انقلاب غیردینی: ممکن است با اندک عقب نشینی حکومت به مصالحه رفرمیستی بینجامد.</p>	<p>تفاوت انقلاب اسلامی و غیردینی</p>	<p>۱۴</p> <p>تفاوت انقلاب اسلامی و غیردینی</p>
<p>زمانی که به عناصر آرمان های اسلامی و رهبری مذهبی، همراهی توده های دین دار اضافه شده و مفاهیم شهادت طلبی و احساس تکلیف دینی وارد حرکت شود، قدرت سیاسی روزافزون تضعیف می شود.</p>	<p>عناصر نیروی انقلابی اسلامی</p>	<p>۱۵</p> <p>عناصر نیروی انقلابی اسلامی</p>

۱) از دیدگاه استاد مطهری، ویژگی اساسی انقلاب کدام است؟

- (الف) خاستگاه اصلی آن، طبقه مستضعفین جامعه است.
 (ب) عصیان و طغیان مردم علیه نظم حاکم با هدف ایجاد نظامی مطلوب.
 (ج) جهت گیری آن صرفاً به سمت معنویت محض و پرخاشگری علیه ظلم است.
 (د) هدف آن صرفاً دستیابی به آزادی و عدالت سیاسی و اقتصادی است.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۱ پاسخ تشریحی: استاد مطهری انقلاب را عصیان و طغیان مردم علیه نظم حاکم برای ایجاد نظامی مطلوب دانسته که با حس پرخاشگری و طرد ظلم همراه است.

۲) استاد مطهری در خصوص مخاطبان نهضت های الهی چه نظری دارند؟

- (الف) مستضعفین و محرومان اجتماعی مخاطب اسلام هستند.
 (ب) مخاطب اسلام همه گروه ها و طبقات هستند، اما جهت گیری اصلی به سوی مستضعفین است.
 (ج) محرومان به دعوت الهی لبیک می گویند چون چیزی نصیبشان می شود.
 (د) خاستگاه نهضت های الهی استضعاف گران است.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۲ پاسخ تشریحی: مخاطب اسلام همه گروه ها هستند، اما جهت گیری نهضت های الهی به سوی مستضعفین است؛ اگر چه خاستگاه آن صرفاً مستضعفین نیست.

۳) کدام مورد، جزو ابعاد انقلاب صدر اسلام نیست که به عنوان الگویی برای انقلاب اسلامی ایران ذکر شده است؟

- (الف) انقلاب مذهبی و معنوی (ب) انقلاب سیاسی (ج) انقلاب معنوی محض (د) انقلاب اقتصادی و مادی (شامل عدالت و حریت)

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۴ پاسخ تشریحی: استاد مطهری تأکید می کند که اسلام معنویت محض آن چنان که غربی ها می اندیشند نیست و انقلاب اسلامی (مانند صدر اسلام) انقلابی مذهبی، سیاسی، معنوی و اقتصادی بود.

۴) فراگیری و شمول نهضت اخیر ایران و شرکت همه اقشار در آن، ناشی از کدام ویژگی نهضت بود؟

- (الف) تمرکز نهضت بر خواسته های اقتصادی طبقات محروم
 (ب) ناتوانی حکومت در عقب نشینی و مصالحه های فرمیستی.
 (ج) اسلامی بودن نهضت و جایگزینی مفاهیم اسلامی در ذهن توده
 (د) برتری قاطع عوامل مادی و محسوس نیروی اجتماعی بر قدرت سیاسی.

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۵ پاسخ تشریحی: دلیل شمول و شرکت همه گروه ها (کارگر، بازاری، ثروتمند و...)، اسلامی بودن نهضت بود که همه را در یک مسیر قرار داد.

۵) نارضایتی از شرایط موجود در جامعه اسلامی، چه زمانی رخ می دهد؟

- (الف) زمانی که قدرت سیاسی مستبد و وابسته باشد.
 (ب) زمانی که مردم رخدادها را با اندیشه های محصول فرهنگ دینی خود در تعارض ببینند.
 (ج) زمانی که احساس تحقیر ملی به دلیل وابستگی های اقتصادی شدت یابد.
 (د) زمانی که رهبران مذهبی نتوانند راهبردهای ویژه ای تدوین کنند.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۶ پاسخ تشریحی: نارضایتی زمانی رخ می دهد که افراد، رخدادهای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را با اندیشه ها و باورهای خود که محصول فرهنگ دینی است، در تعارض ببینند.

۶) کدام مفاهیم درونی دین، در ایجاد روحیه انقلابی عمیق و سرعت بخشیدن به حرکت انقلاب، مؤثر و کارساز است؟

- (الف) زهد و دوری از دنیاپرستی رهبران مذهبی.
 (ب) ضدیت با ظلم، شهادت طلبی و عمل بر اساس تکالیف دینی.
 (ج) ایجاد هماهنگی درونی بین مردم و رهبری.
 (د) وجود یک مکتب و فکر مستقل در مردم.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۷ پاسخ تشریحی: محتوای درونی دین مانند ضدیت با ظلم، شهادت طلبی و عمل بر اساس تکالیف دینی در ایجاد روحیه انقلابی عمیق بس مؤثر است.

۷) هدف مردم در انقلاب اسلامی چیست؟

- (الف) دستیابی به شرایط بهتر اقتصادی و سیاسی.
 (ب) خروج از سلطه قدرت سیاسی و حامیان بیگانه.
 (ج) به فعلیت رسیدن آرمان های دینی، که ابعاد سیاسی و اقتصادی نیز دارد.
 (د) ایجاد هماهنگی و وحدت درونی در میان گروه های انقلابی.

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۹ پاسخ تشریحی: در این گونه انقلاب‌ها (اسلامی) هدف فقط دستیابی به شرایط بهتر سیاسی یا اقتصادی نیست، بلکه مردم خواستار به فعلیت رسیدن آرمان‌های دینی خود هستند.

۸) در انقلاب اسلامی، عامل اعجاب آور که فرصت هرگونه ابتکار عملی را از قدرت سیاسی و حامیان بیگانه سلب می‌کند، کدام است؟
الف) تدوین راهبردهای ویژه توسط رهبران مذهبی. (ب) برتری عوامل مادی نیروی اجتماعی.
ج) وجود عنصر دین و ایمان. (د) احساس تحقیر ملی و وابستگی‌های فرهنگی.

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۱۰ پاسخ تشریحی: عنصر دین و ایمان قدرتی اعجاب آور ایجاد می‌کند که قدرت سیاسی و حامیان بیگانه را به عقب انداخته و فرصت هرگونه ابتکار عملی را از آنان سلب می‌کند.

۹) اولین پیش‌زمینه مورد نیاز برای شکل‌گیری هر انقلاب، کدام است؟
الف) وجود رهبری قدرتمند با اراده و اعتماد به نفس قوی. (ب) دو قطبی شدن جامعه (نیروی سیاسی در مقابل نیروی اجتماعی).
ج) اقدامات ضد انقلابی قدرتهای بیگانه. (د) برتری قاطع توان مادی نیروی اجتماعی.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۱۱ پاسخ تشریحی: در هر انقلابی دو قطبی شدن جامعه دیده می‌شود؛ یعنی قرار گرفتن دو نیرو (قدرت سیاسی و نیروی اجتماعی) در مقابل یکدیگر.

۱۰) کدام مورد جزو عناصر «نامحسوس» توان نیروی اجتماعی در ارزیابی قدرت آن نیست؟
الف) توان اقتصادی. (ب) قدرت ایمان و آرمان. (ج) نفوذ و راهبردها. (د) شدت و عمق روحیه انقلابی.

پاسخ صحیح: الف ردیف مرتبط از جدول: ۱۲ پاسخ تشریحی: عواملی مانند توان اقتصادی و قدرت نظامی جزو عوامل مادی و محسوس هستند؛ در حالی که قدرت ایمان و آرمان، شایستگی‌های رهبری، نفوذ و راهبردها جزو عناصر نامحسوس هستند.

۱۱) در انقلاب اسلامی، احساس بیگانگی از شرایط موجود چه تفاوتی با انقلاب غیردینی دارد؟
الف) در انقلاب اسلامی، احساس بیگانگی کمتر و ضعیف‌تر است. (ب) در انقلاب اسلامی، احساس بیگانگی قوی‌تر و اصیل‌تر است.
ج) در انقلاب غیردینی، احساس بیگانگی موجب مصالحه رفرمیستی می‌شود. (د) در هر دو نوع انقلاب، این احساس تفاوتی در شدت ندارد.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۱۴ پاسخ تشریحی: در انقلاب اسلامی، احساس بیگانگی از شرایط موجود قوی‌تر و اصیل‌تر از همین احساس در یک انقلاب غیردینی است.

۱۲) از مهم‌ترین عوامل تضعیف و ناتوان شدن قدرت سیاسی در مقابل انقلاب اسلامی، کدام است؟
الف) وابسته بودن و ناکارآمدی حکومت در مسائل روزمره. (ب) ورود مفاهیم شهادت‌طلبی، ایثار و احساس تکلیف دینی به حرکت انقلاب.
ج) تلاش برای نفوذ در میان انقلابی‌های سست عقیده توسط بیگانگان. (د) پذیرش قواعد بازی جهانی پس از پیروزی توسط انقلابیون.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۱۵ پاسخ تشریحی: زمانی که به عناصر آرمان‌های اسلامی و رهبری مذهبی، همراهی توده‌های دین‌دار اضافه شده و مفاهیم شهادت‌طلبی و احساس تکلیف دینی وارد حرکت شود، قدرت سیاسی روزافزون تضعیف می‌شود.

۱۳) کدام مورد از ویژگی‌های قدرت سیاسی وابسته و ناکارآمد پیش از وقوع انقلاب اسلامی نیست؟
الف) مستبد و ناکارآمد روزمره (ب) وابسته به بیگانگان (ج) غریزدگی حکومت (د) برخوردار از وحدت درونی و اعتماد به نفس قوی

پاسخ صحیح: د ردیف مرتبط از جدول: ۱۳ پاسخ تشریحی: قدرت سیاسی وابسته، مستبد و ناکارآمد روزمره دست به اقداماتی می‌زند که مردم بر نمی‌تابند. وحدت درونی، اراده و اعتماد به نفس قوی از ویژگی‌های لازم برای رهبری انقلاب است.

۱۴) مهم‌ترین عامل در ناکامی‌های گسترده و شدیدتر قدرتهای سلطه‌گر در برابر انقلاب‌های اسلامی ناب (مانند ایران) چیست؟
الف) دخالت مستقیم نظامی آمریکا در کشورهایی مانند ویتنام. (ب) عدم امکان آشتی میان نیروی سیاسی و نیروی اجتماعی.

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۱۰ پاسخ تشریحی: ناکامی‌های قدرت‌های سلطه‌گر به دلیل اهمیت عنصر ایمان در انقلاب‌های اسلامی و بی‌خبری آن‌ها از قدرت آن است.

۱۵) پیوند کدام سه عنصر، ایجادکننده وحدت و قدرتی عظیم در نیروی انقلابی اسلامی است؟

- الف) مردم معتقد، آرمان‌های اسلامی و توان اقتصادی
 ب) آرمان‌های اسلامی، رهبری انقلابی اسلامی و مردم دین‌دار .
 ج) زهد رهبران، احساس تکلیف دینی و ضدیت با ظلم.
 د) اقدامات قدرت سیاسی، اقدامات ضد انقلابی بیگانگان و اقدامات نیروی انقلابی.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۱۵ پاسخ تشریحی: نیروی انقلابی شامل آرمان‌های انقلابی اسلامی، رهبری انقلابی اسلامی و مردم معتقد، دین‌دار و همراه است و پیوند این سه عنصر ایجادکننده وحدت و قدرت عظیم است.

فصل دوم: ماهیت انقلاب اسلامی و راه‌های شناخت آن

ردیف	موضوع	درسنامه
۱	آرمان یا ایدئولوژی انقلابی	توجه به مفاد درونی آرمان یا ایدئولوژی، راهی مستقیم به سوی شناخت ماهیت انقلاب است. عناصر تشکیل‌دهنده آرمان انقلاب ایران، از ماهیت اسلامی آن حکایت دارد.
۲	ساختار اندیشه‌ها	شامل جهان‌بینی (هست و نیست‌ها) و ایدئولوژی (باید و نبایدها). رابطه تنگاتنگ میان جهان‌بینی و ایدئولوژی وجود دارد.
۳	نقش اسلام‌گرایان در تکوین آرمان	در دو دهه آخر رژیم پهلوی، اسلام‌گرایان و روحانیت انقلابی تلاش گسترده‌ای برای بازگشت به خویشتن و فرهنگ خودی در مقابل هجوم غرب داشتند.
۴	روش‌های شناخت ماهیت	توجه به شعارها، رهبری و ویژگی‌های همراهان انقلاب، راه دوم شناخت ماهیت است.
۵	شعارها و ماهیت انقلاب	گسترش شعاری با مضامین اسلامی، تأیید اسلام، شهدا، حکومت اسلامی و تخریب رژیم پهلوی. استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی، نه شرقی نه غربی، حزب فقط حزب‌الله رهبر فقط روح‌الله. تحلیل آماری دیوارنوشته‌های ۱۳۵۷: بیش از ۹۰٪ درباره حمایت از امام، تأیید اسلام و حکومت اسلامی بود.
۶	ماهیت رهبری (امام خمینی)	تربیت یافته مکتب اسلام، زندگی زاهدانه، عمل به تکلیف الهی، اعتقاد به حرکت توده‌ها بر اساس مرجعیت عامه. تحلیل دقیق سیاسی، دارای دقت بالا در تحلیل‌های سیاسی و پیش‌بینی‌ها.
۷	ویژگی‌های همراهان انقلاب	برخورداری از همراهی مردمی کاملاً مذهبی و معتقد، که در تاریخ معاصر به درخواست علمای مذهبی پاسخ مثبت داده‌اند. همراهی قریب به اتفاق مردم و طبقات مختلف به دلیل آرمان فراگیر و مشترک.
۸	نقش عوامل فرهنگی	استقبال بی‌نظیر مردم از امام (۱۲ بهمن ۵۷) و رأی ۹۸.۲٪ به جمهوری اسلامی، گویای نقش برتر عوامل فرهنگی است. به اعتقاد ماکس وبر، اگر نقش عوامل فرهنگی نبود، هیچ نیرویی قادر به درافتادن با رژیم شاه نبود.
۹	اهداف عالی آرمان انقلاب اسلامی	اسلام جامع و کامل (سیاست، اقتصاد، فرهنگ، اخلاق، علم، عرفان) اهداف: تمدن نوین اسلامی، حیات طیبه قرآنی، نظام جمهوری اسلامی با اصل ولایت مطلقه فقیه. آرمان: استقلال، آزادی، عدالت، پیشرفت، فرهنگ اصیل اسلامی.
۱۰	ویژگی‌های آرمان انقلاب	آرمانی درون‌زا، دارای اصالت فرهنگی و فراگیر (درب‌گیرنده قریب به اتفاق مردم). ویژگی‌های برجسته انقلاب اسلامی: ماهیت دینی و اسلامی، ریشه در فرهنگ مردم. آرمان درون‌زا و فراگیر.

		<p>📌 رهبری قوی و شخصیت ممتاز امام خمینی .</p> <p>📌 بسیج گسترده مردم و خواص .</p> <p>📌 استقلال سیاسی و تأکید بر آزادی و عدالت .</p> <p>تکوین آرمان انقلاب:</p> <p>شکست سه تفکر پیشین:</p> <p>تجددخواهی (غربگرایی)</p> <p>ملی‌گرایی لیبرال</p> <p>مارکسیسم</p> <p>رشد آرمان اسلامی مبتنی بر فرهنگ و عدالت خواهی تشیع .</p> <p>تلاش‌های روحانیت برای مبارزه با شبهات و تبیین مفاهیم اسلامی .</p>
۱۱	نظام جایگزین	تشکیل نظام جمهوری اسلامی مبتنی بر اصل ولایت مطلقه فقیه .
۱۲	دلایل شکست تفکرات پیشین	<p>تجددخواهان : غربی شدن .</p> <p>ملی‌گرایان : غرب‌گرا بودن و تجویز نسخه‌های دیگران .</p> <p>مارکسیست‌ها : وابستگی به بیگانه و ناسازگاری با جامعه مذهبی .</p> <p>علت غافلگیری نظریه‌پردازان و سازمان‌های اطلاعاتی غرب</p> <p>نظریه‌های انقلاب پیشین جبرگرا بودند، نقش رهبری و ایدئولوژی کم‌اهمیت شمرده می‌شد .</p> <p>انقلاب اسلامی ایران با آرمان دینی و ماهیت ویژه فرهنگی متفاوت بود .</p> <p>شکست ایدئولوژی‌های پیشین (تجدد، ملی‌گرایی، مارکسیسم) زمینه‌ساز موفقیت انقلاب شد .</p> <p>بسیج سریع مردم و پیروزی انقلاب با کمترین تلفات انسانی .</p>
۱۳	بسترسازان تاریخی و فرهنگی	<p>تجربیات تاریخی تشیع (ظلم‌ستیزی و عدالت خواهی) .</p> <p>ندای امام خمینی از قلب فرهنگ و اعماق تاریخ ملت برمی‌خاست .</p>
۱۴	مبارزه با شبهات	<p>مبارزه با شبهه جدایی دین از سیاست و تعارض علم و دین .</p> <p>امام خمینی: «اسلام تمامش سیاست است» .</p>
۱۵	طرح سرمایه نظری	<p>طرح معنای انقلابی مفاهیم اسلامی (مانند انتظار، عاشورا و تقیه) و تدوین «درس‌های حکومت اسلامی» (ولایت فقیه) .</p> <p>امام در سال ۱۳۴۳، جدایی سیاست از دین را ترفندی استعماری و تقیه در دوره پیش از انقلاب را حرام اعلام کرد .</p>

۱۶ در ساختار اندیشه‌ها، «باید و نبایدها» به کدام بخش اختصاص دارد و بین آن با «هست و نیست‌ها» چه رابطه‌ای برقرار است؟

الف) هست و نیست‌ها / رابطه منطقی یک‌طرفه ب) جهان‌بینی / رابطه مستقیم ج) ایدئولوژی / رابطه تنگاتنگ د) جهان‌بینی / رابطه غیرمستقیم

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۲ پاسخ تشریحی: اندیشه‌ها شامل جهان‌بینی (هست و نیست‌ها) و ایدئولوژی (باید و نبایدها) است و همواره بین این دو، رابطه‌ای تنگاتنگ وجود دارد.

۱۷ در دهه پایانی رژیم پهلوی، کدام گروه با تلاش گسترده برای فراهم آوردن زمینه «بازگشت به خویشتن» در مقابل هجوم فرهنگی غرب، بسترساز وقوع انقلاب شدند؟

الف) مارکسیست‌ها و نیروهای چریکی ب) روشنفکران غرب‌زده

ج) اسلام‌گرایان به ویژه روحانیت انقلابی د) ملی‌گرایان و نهضت آزادی

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۳ پاسخ تشریحی: در دو دهه آخر رژیم پهلوی، اسلام‌گرایان و روحانیت انقلابی تلاش گسترده‌ای برای بازگشت به فرهنگ و درون‌مایه‌های خودی انجام دادند.

۱۸ کدام عامل از راه‌های شناخت ماهیت هر انقلابی (از جمله انقلاب اسلامی ایران) نیست؟

الف) توجه به شعارها ب) ویژگی‌ها و کارکردهای رهبری ج) وضعیت معیشتی مردم پس از پیروزی انقلاب د) ویژگی‌ها و اعتقادات همراهان آن

ردیف مرتبط از جدول: ۴ پاسخ صحیح: ج پاسخ تشریحی: شناخت ماهیت انقلاب از طریق توجه به شعارها، رهبری و ویژگی‌ها و اعتقادات همراهان آن امکان پذیر است.

۱۹) تحلیل آماری دیوارنوشته‌های سال ۱۳۵۷ چه میزان از شعارها را درباره حمایت از امام، تأیید اسلام و حکومت اسلامی نشان می‌دهد؟

الف) ۵/۸ درصد ب) ۱۰ درصد ج) حدود ۵۰ درصد د) بیش از ۹۰ درصد

پاسخ صحیح: د ردیف مرتبط از جدول: ۵ پاسخ تشریحی: بر مبنای تحلیل آماری دیوارنوشته‌های سال ۱۳۵۷، بیش از ۹۰ درصد شعارها درباره حمایت از امام، تأیید اسلام، شهدا و حکومت اسلامی بوده است.

۲۰) مهم‌ترین ویژگی امام خمینی که گویای ماهیت اسلامی انقلاب ایران است، کدام مورد است؟

الف) توانایی بسیج و سازماندهی مساجد در روستاها و شهرها ب) زندگی زاهدانه و عمل به تکلیف الهی
ج) اعتقاد به مرجعیت عامه و عدم همکاری با گروه‌های ملی‌گرا د) پیش‌بینی‌های دقیق سیاسی درباره سقوط شاه و مارکسیسم

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۶ پاسخ تشریحی: ویژگی‌های رهبری امام مانند زندگی زاهدانه، عمل به تکلیف الهی و مقابله با شاه به عنوان وظیفه دینی، گویای ماهیت اسلامی انقلاب است.

۲۱) «همراهی قریب به اتفاق مردم و به علاوه همراهی طبقات مختلف نه طبقه یا قشری خاص» با انقلاب، ناشی از کدام ویژگی در آرمان انقلاب بود؟

الف) زهد و دوری از دنیاپرستی رهبران ب) گستردگی آرمان‌های انقلاب در سراسر جهان
ج) فراگیر بودن و مشترک بودن آرمان میان طبقات مختلف د) نقش پررنگ گروه‌های مارکسیستی در صفوف انقلابیون

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۷ پاسخ تشریحی: همراهی همه طبقات مختلف با انقلاب تنها زمانی اتفاق می‌افتد که آرمانی فراگیر و مشترک میان طبقات و قشرهای مختلف اجتماعی گسترش یابد.

۲۲) طبق فرموده امام خمینی، حکومت اسلامی وظیفه مسلمانان است. کدام مورد از دلایل تشکیل حکومت اسلامی در این زمینه نیست؟

الف) ضرورت استمرار اجرای احکام الهی ب) سیره پیامبر (ص) در تشکیل حکومت
ج) حقیقت قوانین اسلامی که بدون حکومت قابل اجرا نیست د) تأکید بر عدم دخالت نظامی در امور سایر کشورها

پاسخ صحیح: د ردیف مرتبط از جدول: ۱۵ پاسخ تشریحی: امام خمینی دلایلی چون سیره پیامبر (ص)، ضرورت استمرار اجرای احکام الهی و حقیقت قوانین اسلامی را برای تشکیل حکومت اسلامی ذکر می‌کند.

۲۳) ماکس وبر جامعه‌شناس معاصر، در مورد نقش عوامل فرهنگی در انقلاب اسلامی چه نظری دارد؟

الف) عوامل فرهنگی نقش مهمی داشتند، اما عوامل اقتصادی را باید مقدم دانست.
ب) اگر نقش عوامل متعدد فرهنگی از جمله رهبری امام نمی‌بود، هیچ نیرویی قادر به درافتادن با رژیم شاه نبود.
ج) عوامل فرهنگی با رأی ۹۸.۲٪ مردم به جمهوری اسلامی، نقشی کم‌اهمیت تر یافتند.
د) نقش عوامل فرهنگی در ایران مانند سایر انقلاب‌های غیردینی قابل بررسی است.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۸ پاسخ تشریحی: طبق تحلیل ماکس وبر، اگر نقش عوامل متعدد فرهنگی از جمله نقش رهبری حضرت امام نمی‌بود، هیچ نیرویی قادر نبود با رژیم شاه در افتد.

۲۴) کسب استقلال، به عنوان یکی از عناصر تشکیل‌دهنده آرمان انقلاب اسلامی، از چه نظر حیاتی است؟

الف) پیش‌شرط لازم برای دستیابی به جامعه آرمانی انقلاب اسلامی ب) صرفاً به دلیل جلوگیری از دخالت نظامی همسایگان
ج) هدف نهایی انقلاب و بالاتر از دستیابی به حیات طیبه قرآنی د) تنها عاملی که باعث شد انقلاب اسلامی از سایر انقلاب‌ها متمایز شود

پاسخ صحیح: الف ردیف مرتبط از جدول: ۱۰ پاسخ تشریحی: کسب استقلال که از عناصر تشکیل‌دهنده آرمان انقلاب اسلامی است، یکی از پیش‌شرط‌های لازم برای دستیابی به جامعه آرمانی انقلاب اسلامی به شمار می‌رود.

۲۵) آرمان انقلاب اسلامی، از نظر مبنا و خاستگاه، دارای کدام ویژگی است؟

الف) همسو شده از آرمان‌های مارکسیستی ب) درون‌زا و دارای اصالت فرهنگی ج) برداشتی از آرمان‌های ملی‌گرایان د) فراگیر، اما غیربومی

ردیف مرتبط از جدول: ۱۰ پاسخ صحیح: ب
فراگیر بوده است. پاسخ تشریحی: آرمان انقلاب اسلامی از نظر مبنا آرمانی درون‌زا و دارای اصالت فرهنگی بوده و از نظر همراهان نیز بسیار

۲۶ کدام یک از گروه‌های فکری پیش از انقلاب به دلیل «وابستگی به قدرت‌های بیگانه» و «ناسازگاری عقایدشان با جامعه مذهبی ایران» از صحنه طرد شدند؟

الف) تجددخواهان (ب) ملی‌گرایان (ج) مارکسیست‌های ایرانی (د) اسلام‌گرایان سنتی

ردیف مرتبط از جدول: ۱۲ پاسخ صحیح: ج
عقایدشان با جامعه مذهبی ایران از صحنه طرد شدند. پاسخ تشریحی: مارکسیست‌های ایرانی به دلیل وابستگی به قدرت‌های بیگانه (مانند اتحاد شوروی و چین) و ناسازگاری

۲۷ از دیدگاه استاد مطهری، ندای امام خمینی از چه چیزی برمی‌خاست؟

الف) قلب گروه‌های سیاسی و انجمن‌های ملی‌گرا (ب) قلب فرهنگ و اعماق تاریخ و ژرفای روح این ملت (ج) تنها از حلقوم روحانیت انقلابی نجف اشرف (د) مطالبات اقتصادی محرومان و طبقات فرودست

ردیف مرتبط از جدول: ۱۳ پاسخ صحیح: ب
برمی‌خاست. پاسخ تشریحی: شهید مطهری می‌نویسد: «ندای امام خمینی از قلب فرهنگ و از اعماق تاریخ و از ژرفای روح این ملت

۲۸ امام خمینی در خصوص شعار جدایی دین از سیاست چه نظری داشتند؟

الف) این شعار را ترفندی استعماری می‌دانستند که متحجران نیز آن را پذیرفته و بدان دامن می‌زنند. (ب) آن را امری صحیح برای دوری از دنیاپرستی می‌دانستند. (ج) معتقد بودند احکام عبادی اسلام بیشتر از احکام سیاسی است. (د) آن را عامل اصلی پیروزی انقلاب مشروطه می‌دانستند.

ردیف مرتبط از جدول: ۱۴ پاسخ صحیح: الف
دامن می‌زنند. پاسخ تشریحی: امام خمینی شعار جدایی سیاست از دین را ترفندی استعماری خواند که متحجران نیز آن را پذیرفته و بدان

۲۹ عبارت «حکومت فلسفه عملی تمامی فقه در تمامی زوایای زندگی بشر» از کیست و بیانگر چیست؟

الف) استاد مطهری / بیانگر ماهیت فلسفی انقلاب (ب) امام خمینی / بیانگر پیوند کامل دین و سیاست (ج) میرزا ملکم خان / بیانگر نیاز به تجددخواهی (د) ملی‌گرایان / بیانگر ضرورت دولت مدرن

ردیف مرتبط از جدول: ۱۴ پاسخ صحیح: ب
واقعی و کامل اداره انسان از گهواره تا گور است که نشان‌دهنده پیوند کامل دین و سیاست است. پاسخ تشریحی: امام خمینی معتقد است: «حکومت فلسفه عملی تمامی فقه در تمامی زوایای زندگی بشر» است و فقه، تئوری

۳۰ کدام یک از مفاهیم زیر، توسط انقلابیون مذهبی در راستای طرح معنای واقعی و انقلابی مفاهیم اسلامی، مجدداً طرح شدند؟

الف) دموکراسی، لیبرالیسم و اومانیسیم (ب) زهد، دوری از دنیا و انزواطلبی (ج) انتظار، عاشورا و تقیه (د) غرب‌زدگی، تحقیر ملی و شکاف طبقاتی

ردیف مرتبط از جدول: ۱۵ پاسخ صحیح: ج
عاشورا و تقیه بود. امام همچنین تقیه در دوره پیش از انقلاب را حرام اعلام کرد. پاسخ تشریحی: تلاش‌های دامنه‌دار انقلابیون مذهبی در راستای طرح معنای واقعی و انقلابی مفاهیم اسلامی مانند انتظار،

۳۱ تلاش‌های دامنه‌دار انقلابیون مذهبی در راستای طرح معنای انقلابی از مفاهیم اسلامی مانند تقیه و انتظار بر کدامیک از ویژگی‌های انقلابی اسلامی تأثیر داشته است؟

پزشکی شهریور ۴۰۴

الف) تکوین آرمان‌های انقلاب اسلامی (ب) مبارزه با عقاید انحرافی مارکسیست‌ها (ج) ایجاد روحیه استکبارستیزی در مردم (د) شکل‌دهی به اعتقادات همراهان انقلاب

ردیف مرتبط از جدول: ۱۵ پاسخ صحیح: الف
عاشورا و تقیه بود. امام همچنین تقیه در دوره پیش از انقلاب را حرام اعلام کرد. پاسخ تشریحی: تلاش‌های دامنه‌دار انقلابیون مذهبی در راستای طرح معنای واقعی و انقلابی مفاهیم اسلامی مانند انتظار،

۳۲ شناخت ماهیت انقلاب از طریق کدام روش امکان‌پذیر است؟

الف) بررسی شعارها و آرمان‌ها و نادیده گرفتن رهبر انقلاب (ب) توجه به آرمان‌ها، رهبری و همراهان انقلاب (ج) تحلیل اقتصادی صرف و میزان درآمد ملی قبل از انقلاب (د) مطالعه تاریخ سیاسی سایر انقلاب‌ها بدون توجه به فرهنگ داخلی

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۴- ۵- ۶- ۷ پاسخ تشریحی: شناخت ماهیت انقلاب از طریق بررسی آرمان‌ها، رهبری و همراهان آن امکان پذیر است. شعارها و همراهان بخش مهمی از این شناخت هستند و رهبری نقش محوری دارد.

۳۳) در بررسی نقش اندیشه‌ها در تحولات اجتماعی، کدام جمله صحیح است؟
 الف) اندیشه‌ها صرفاً شامل جهان بینی هستند و با ایدئولوژی ارتباطی ندارند
 ب) جهان بینی به معنای باید و نبایدها و ایدئولوژی به معنای هست و نیست‌ها است.
 ج) اندیشه‌ها شامل جهان بینی (هست و نیست‌ها) و ایدئولوژی (باید و نبایدها) هستند و رابطه تنگاتنگی با هم دارند
 د) جهان بینی و ایدئولوژی مستقل از هم عمل می‌کنند و هیچ رابطه‌ای با هم ندارند.

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۲۰ پاسخ تشریحی: جهان بینی مربوط به هست و نیست‌ها و ایدئولوژی مربوط به باید و نبایدهاست و بین این دو رابطه‌ای تنگاتنگ وجود دارد.

۳۴) آرمان انقلاب اسلامی ایران چه ویژگی بارزی دارد؟
 الف) تقلید از آرمان‌های غربی و مارکسیستی
 ب) جامع و درون‌زا، مبتنی بر فرهنگ اسلامی و فراگیر در میان مردم
 ج) اقتصادی و اجتماعی و بدون بعد فرهنگی
 د) عدم محدودیت به یک طبقه خاص اجتماعی

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۱۰ پاسخ تشریحی: آرمان انقلاب اسلامی جامع، درون‌زا و مبتنی بر فرهنگ اسلامی بود و تمام طبقات و قشرها را در بر می‌گرفت.

۳۵) شکست سه تفکر پیش از انقلاب اسلامی ایران (تجددخواهی، ملی‌گرایی و مارکسیسم) به چه دلیل بود؟
 الف) همگی با قدرت‌های خارجی مرتبط و ناکارآمد بودند
 ب) تنها به دلیل مخالفت مردم با تغییرات فرهنگی
 ج) به دلیل موفقیت سایر انقلاب‌های معاصر
 د) هیچ‌یک شکست نخورده بودند، انقلاب اسلامی مکمل آنها بود

پاسخ صحیح: الف ردیف مرتبط از جدول: ۱۲ پاسخ تشریحی: این سه تفکر با شکست مواجه شدند زیرا نسخه دیگران را تجویز می‌کردند، با جامعه دینی ایران ناسازگار بودند و وابسته به قدرت‌های خارجی بودند.

۳۶) چرا وقوع انقلاب اسلامی ایران برای تحلیلگران غربی غافلگیرکننده بود؟
 الف) چون انقلاب اسلامی مانند انقلاب فرانسه یا روسیه با ایدئولوژی مارکسیسم یا ناسیونالیسم رخ داده بود
 ب) چون انقلاب اسلامی نوعی انقلاب دینی و ویژه بود و نظریه‌های جبرگرای نسل سوم انقلاب‌ها آن را پیش‌بینی نکرده بودند
 ج) به دلیل ضعف نظام شاه در مدیریت اقتصادی
 د) چون مردم ایران در آن برهه از زمان نسبت به فرهنگ خود بی‌توجه بودند.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۱۲ پاسخ تشریحی: انقلاب اسلامی ایران نوعی انقلاب ویژه و دینی بود که نظریه‌های جبرگرای نسل سوم انقلاب‌ها و تحلیلگران غربی قادر به پیش‌بینی آن نبودند.

۳۷) یکی از عوامل پذیرش همگانی آرمان انقلاب اسلامی کدام است؟
 الف) بومی و درون‌زا بودن آرمان و پیوند آن با فرهنگ اسلامی
 ب) وابستگی به نظریات مارکسیستی
 ج) تمرکز بر نیروهای نظامی و اقتصادی
 د) آگاهی مردم از نقش و تاثیر رهبران مذهبی

پاسخ صحیح: الف ردیف مرتبط از جدول: ۱۰ پاسخ تشریحی: پذیرش همگانی آرمان انقلاب به دلیل بومی و درون‌زا بودن آن و پیوند با فرهنگ اسلامی و اعتماد مردم به رهبران مذهبی بود.

۳۸) امام خمینی پس از پیروزی انقلاب چگونه نظام جمهوری اسلامی را تثبیت کرد؟
 الف) با حذف همه گروه‌های مخالف و همراهی با مردم
 ب) با تنظیم فرآیندوم، تشکیل مجلس خبرگان و تصویب قانون اساسی با مشارکت مردم
 ج) با روی آوردن به نیروهای درونی برای مدیریت کشور
 د) با ایجاد حکومت نظامی طولانی و محدود کردن گارد شاهنشاهی

ردیف مرتبط از جدول ۱۲: **پاسخ تشریحی:** امام خمینی با رفراندوم، تشکیل مجلس خبرگان و تصویب قانون اساسی با مشارکت مردم توانست نظام جمهوری اسلامی را تثبیت کند.

۳۹) چه عواملی در پذیرش همگانی آرمان‌های انقلاب اسلامی نقش نداشته است؟ پزشکی شهریور ۴۰۴

الف) بومی و درون‌زا بودن آرمان‌های انقلاب (ب) شخصیت، اندیشه و عملکرد امام خمینی
ج) اعتماد مردم و نخبگان به احزاب سیاسی (د) اعتقاد و اعتماد مردم به روحانیت انقلابی

ردیف مرتبط از جدول ۶-۱۰: **پاسخ صحیح:** ج

فصل سوم: رهیافت علمی کتاب

ردیف	موضوع	درسنامه
۱	رهیافت علمی کتاب	رهیافت مبتنی بر فرهنگ اسلامی مردم ایران و رهبری دینی انقلاب. در تقابل با نظریه‌هایی مانند «افزایش انتظارات» و «کارکردگرا-ساختاری».
۲	تفاوت نظریه و رهیافت	در بررسی انقلاب‌ها، باید میان بررسی در چارچوب نظریه خاص و بررسی‌های مبتنی بر رهیافتی ویژه تفاوت قائل شد. نظریه‌ها (مانند افزایش انتظارات) معمولاً به چرایی و چگونگی وقوع انقلاب می‌پردازند.
۳	رهیافت فرهنگی	تأکید بر نقش دین اسلام، مذهب شیعه، محتوای درونی و نهادهای دینی و همچنین نقش رهبری امام خمینی. استاد مطهری، عمید زنجانی، منوچهر محمدی و...
۴	رهیافت جامعه‌شناختی	تأکید بر نقش اصلی متغیرهای کلان اجتماعی مانند نظام اجتماعی، طبقات و قشرهای اجتماعی. نوشته‌های مبتنی بر نظریه کارکردگرا-ساختاری.
۵	رهیافت روان‌شناختی	تأکید بر روان‌شناسی فردی (مانند شخصیت، منش، توانایی‌ها و نقاط ضعف رهبران) و روان‌شناسی اجتماعی (مانند انگیزه مردم و نارضایتی‌ها). کتاب «شکست شاهانه» (روان‌شناسی فردی)، نظریه «افزایش انتظارات» (روان‌شناسی اجتماعی).
۶	رهیافت اقتصادی	تأکید بر نقش اصلی نارضایتی‌های اقتصادی و متغیرهایی مانند درآمد ملی، تورم، توزیع ثروت و نفت. نوشته‌هایی که بحران اقتصادی را عامل اصلی انقلاب می‌دانند.
۷	رهیافت سیاسی	تأکید بر ضعف و ناتوانی نظام سیاسی، بحران در تصمیم‌گیری و سیاست‌های ضد انقلابی قدرت‌های بیگانه.
۸	رویکرد غالب کتاب (فرهنگی)	عوامل فرهنگی (مانند عقاید و ایدئولوژی اسلامی) در نقش طراح، معمار و سازنده ساختمان انقلاب عمل کرده است. انقلاب اسلامی بدون نقش فرهنگ، اتفاق نمی‌افتاد.
۹	نقش امام خمینی (در رویکرد فرهنگی)	امام خمینی، خود بخشی از عوامل فرهنگی (درونی، سیاسی، روان‌شناختی) است. علاوه بر نقش طراحی، امام در نقش پیوند دهنده (مَلَأَط) عوامل مختلف نیز عمل نموده است.
۱۰	عدم کفایت عوامل غیر فرهنگی	دیدگاه‌ها و نوشته‌هایی که بر نقش عوامل جامعه‌شناختی، روان‌شناختی، سیاسی یا اقتصادی تأکید می‌کنند، به دور از واقعیت هستند. این عوامل به تنهایی نمی‌توانند علت وقوع انقلاب اسلامی باشند.

۱۱	نقش تشیع و نهادهای آن	آموزه‌های شیعه و نهادهای آن (مانند مسجد، هیئت، روحانیت) با محتوای ظلم‌ستیزی، شهادت‌طلبی و عدالت‌خواهی بسترساز انقلاب بودند. این نهادها حامل و نگهبان فرهنگ اسلامی بودند.
۱۲	ماهیت پدیده اجتماعی (انقلاب)	ماهیت هر پدیده اجتماعی و سیاسی (و ویژگی‌های آن) تعیین‌کننده علت وقوع، چگونگی شکل‌گیری، روش‌های مبارزه و نظام جایگزین است.
۱۳	نقش فرهنگ (خلاصه نهایی)	نقش اصلی و زیربنایی در وقوع، ماهیت و نظام جایگزین انقلاب اسلامی، بر عهده فرهنگ دینی مردم و رهبری دینی بوده است.
۱۴	تأکید سایر فصول بر فرهنگ	علاوه بر مطالب این فصل (فصل سوم)، اشاره‌ها و مستندات بیان شده در فصل‌های دیگر نیز بر نقش اصلی عوامل فرهنگی تأکید دارند.
۱۵	جمع‌بندی بخش اول	علل و چگونگی شکل‌گیری و پیروزی انقلاب، عوامل نشان‌دهنده ماهیت اسلامی (مانند آرمان و رهبری) و رهیافت علمی کتاب (نقش فرهنگ دینی) در این بخش معرفی شد.

۱) هدف اصلی در بررسی انقلاب اسلامی ایران، تأکید بر کدام رهیافت علمی است؟

- الف) رهیافت جامعه‌شناختی با تمرکز بر متغیرهای کلان اجتماعی. ب) رهیافت اقتصادی با تمرکز بر توزیع ناعادلانه ثروت.
ج) رهیافت مبتنی بر فرهنگ اسلامی مردم و رهبری دینی. د) رهیافت سیاسی با تمرکز بر ضعف نظام سیاسی.

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۱

۲) در بررسی نظری انقلاب‌ها، نظریه‌هایی مانند «افزایش انتظارات» و «کارکردگرا-ساختاری» معمولاً به کدام موضوعات اشاره می‌کنند؟

- الف) ارائه راهبردهای انقلابی برای کاهش خسارات ب) چگونگی شکل‌گیری و ماهیت نظام جایگزین.
ج) چرایی و چگونگی وقوع انقلاب د) تأثیر متغیرهای خرد در روان‌شناسی فردی رهبران.

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۲ پاسخ تشریحی: نظریه‌های انقلاب (مانند افزایش انتظارات) معمولاً با طرح مجموعه‌ای از مفاهیم، به موضوعاتی مانند چرایی و چگونگی وقوع انقلاب اشاره می‌کنند.

۳) کدام رهیافت، به نقش اصلی متغیرهایی چون «نظام اجتماعی»، «طبقات» و «قشرهای اجتماعی» در تحلیل انقلاب توجه دارد؟

- الف) رهیافت روان‌شناختی ب) رهیافت اقتصادی ج) رهیافت فرهنگی د) رهیافت جامعه‌شناختی

پاسخ صحیح: د ردیف مرتبط از جدول: ۴ پاسخ تشریحی: در رهیافت جامعه‌شناختی (مانند نظریه کارکردگرا-ساختاری)، به نقش اصلی متغیرهای کلان اجتماعی مانند نظام اجتماعی و طبقات و قشرهای اجتماعی توجه می‌شود.

۴) کتاب «شکست شاهانه» که به روان‌شناسی فردی می‌پردازد، ذیل کدام رهیافت دسته‌بندی می‌شود؟

- الف) رهیافت جامعه‌شناختی ب) رهیافت روان‌شناختی ج) رهیافت فرهنگی د) رهیافت سیاسی

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۵ پاسخ تشریحی: در رهیافت روان‌شناختی، به روان‌شناسی فردی (مانند شخصیت و توانایی‌های رهبران) و روان‌شناسی اجتماعی (مانند انگیزه و نارضایتی مردم) پرداخته می‌شود.

۵) رهیافت اقتصادی در تحلیل انقلاب اسلامی، بر کدام متغیرهای کلیدی تأکید می‌کند؟

- الف) بحران تصمیم‌گیری در نظام سیاسی ب) نقش اصلی نارضایتی‌های اقتصادی و توزیع ثروت ج) شخصیت فردی شاه و ضعف‌های او د) نقش نهادهای دینی در بسیج مردم.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۶

۶) کدام مورد، جزو عواملی است که رهیافت فرهنگی در تحلیل انقلاب اسلامی بر نقش آن‌ها تأکید دارد؟

- الف) بحران‌های اقتصادی و توزیع ناعادلانه درآمد ملی. ب) ضعف و ناتوانی نظام سیاسی و بحران تصمیم‌گیری.

(ج) نقش دین اسلام، مذهب شیعه و محتوای درونی نهادهای آن . (د) شخصیت فردی شاه و ناکامی‌های او.

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۳

(۷) از دیدگاه رهیافت غالب کتاب (فرهنگی)، نقش عوامل فرهنگی در ساختمان انقلاب اسلامی چیست؟

- الف) زمینه‌ساز و تسهیل‌کننده برای نقش‌آفرینی عوامل اقتصادی
ب) عامل صرفاً پیوند دهنده مجموعه عوامل و نه طراح اصلی
ج) طراح، معمار و سازنده ساختمان انقلاب اسلامی
د) صرفاً توجیه‌کننده ایدئولوژیک عوامل جامعه‌شناختی

پاسخ صحیح: ج ردیف مرتبط از جدول: ۸ پاسخ تشریحی: از دیدگاه این کتاب، عوامل فرهنگی (فرهنگ و عقاید اسلامی) در نقش طراح، معمار و سازنده ساختمان انقلاب اسلامی عمل نموده است.

(۸) اگر نقش فرهنگ نمی‌بود، انقلاب اسلامی ایران چه وضعیتی پیدا می‌کرد؟

- الف) تنها به یک انقلاب اقتصادی ختم می‌شد
ب) اتفاق نمی‌افتاد
ج) تنها نظام جایگزین آن، سوسیالیسم بود
د) نظام سیاسی به فرمیستی جزئی رضایت می‌داد.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۸

(۹) امام خمینی، علاوه بر نقش «طراح» (بخشی از عوامل فرهنگی)، در نقش دیگری نیز عمل نموده است. آن نقش کدام است؟

- الف) رهبر ملی‌گرا در جهت حفظ تمامیت ارضی.
ب) پیوند دهنده مجموعه عوامل (مَلَأَط) مانند آجرهای مختلف .
ج) تنها نماینده طبقه محروم و مستضعفین.
د) پیشگوی سیاسی تحولات منطقه‌ای و جهانی.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۹

(۱۰) از دیدگاه رهیافت علمی کتاب، دیدگاه‌ها و نوشته‌هایی که بر نقش اصلی عوامل جامعه‌شناختی، روان‌شناختی، سیاسی یا اقتصادی تأکید می‌کنند، دارای چه ویژگی هستند؟

- الف) دارای مستندات کافی از فصل‌های دیگر کتاب
ب) به دور از واقعیت و تحلیل‌های غیرمستند
ج) مکمل دیدگاه فرهنگی و تقویت‌کننده آن
د) صرفاً دارای ضعف در بخش نظری و تئوریک

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۱۰

(۱۱) کدام مورد، جزو نهادهای مذهب شیعه است که با محتوای درونی «ظلم‌ستیزی» و «عدالت‌خواهی» بستر ساز انقلاب بودند؟

- الف) احزاب سیاسی و سندیکاها کارگری
ب) هیئت‌ها و مساجد
ج) وزارخانه‌ها و سازمان‌های دولتی
د) سفارتخانه‌های خارجی و مراکز اطلاعاتی

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۱۱

(۱۲) منظور از «روان‌شناسی اجتماعی» در رهیافت روان‌شناختی چیست؟

- الف) توانایی‌ها و نقاط ضعف رهبران و سیاستمداران.
ب) انگیزه و نارضایتی‌های مردم که به صورت جمعی بروز می‌کند .
ج) تأثیر بحران‌های اقتصادی بر تصمیم‌گیری فردی.
د) استفاده از روش‌های اقناعی توسط رهبری.

پاسخ صحیح: ب ردیف مرتبط از جدول: ۵

(۱۳) کدام مورد، نتیجه مستقیم ماهیت هر پدیده اجتماعی و سیاسی (مانند انقلاب) است؟

- الف) تعیین‌کننده علت وقوع، چگونگی شکل‌گیری و نظام جایگزین
ب) قابل مشاهده در دوره‌های پس از پیروزی انقلاب
ج) عاملی که باید از طریق رهیافت جامعه‌شناختی تحلیل شود
د) ارتباط دهنده متغیرهای اقتصادی و روان‌شناختی

پاسخ صحیح: الف ردیف مرتبط از جدول: ۱۲

فصل اول: نگرشی بر نتایج و دستاوردهای انقلاب اسلامی

ردیف	دستاورد	درسنامه
۱	دستاوردهای سیاسی داخلی	مهمترین دستاورد سیاسی انقلاب اسلامی ساقط کردن نظام شاهنشاهی و تشکیل نظام جمهوری اسلامی بر مبنای آرمان‌هایی چون آزادی، عدالت، استقلال و پیشرفت. اصل بودن برگزاری انتخابات و حضور مردم در صحنه.
۲	مردم سالاری دینی	حکومتی مستقل، مبتنی بر دین، در پی عدالت و پیشرفت مادی و معنوی. رد سیطره کمیت غربی و تلاش برای استقرار نظام حقیقت در جهان.
۳	دستاوردهای سیاسی بین‌المللی	دستیابی به استقلال از سلطه‌جویان خارجی (شعار نه شرقی نه غربی). مبارزه با نظام سلطه‌گرانه حاکم بر جهان و تبدیل شدن به الگو برای بسیاری از مردم.
۴	مفهوم «پیشرفت» (در مقابل غرب)	شامل رشد کیفی و کمی به صورت همزمان. مفهوم غربی «توسعه» (Development) و «نوسازی» (Modernization) تنها معنای کمی دارد.
۵	تعریف «سیاست الهی» (امام خمینی)	هدف آن برطرف کردن نیازهای دنیوی و اخروی بشر و رساندن آدمی به سعادت و قرب الهی. رد سیاست‌های شیطنی (فریب و خدعه) و حیوانی (تک‌بعدی مادی).
۶	جامعیت آرمانی انقلاب اسلامی	شامل اصول ولایت فقیه، استقلال، برابری، آزادی و پیشرفت. برخلاف سایر انقلاب‌های معاصر (فرانسه: آزادی، روسیه: برابری)، آرمانی جامع با مبنای دینی دارد.
۷	برتری مردم سالاری دینی (در مقایسه با لیبرال دموکراسی)	مبتنی بر خدا محوری و در نظر گرفتن منافع همگان و خیر دو جهان. لیبرال دموکراسی مبتنی بر اومانیسیم است و به منافع مادی و استعمار منجر می‌شود.
۸	ثبات سیاسی سریع پس از پیروزی	با سرعت بسیار بیشتری نسبت به انقلاب‌های دیگر (مانند فرانسه) نظام جدید را بنیان نهاد. ناشی از اصالت آرمان، رهبری و توده‌ها و نخبگان معتقد انقلاب اسلامی.
۹	فرهنگ سیاسی (تحلیل آلموند و پاول)	انقلاب اسلامی، فرهنگ سیاسی «غیرمشارکتی» کشور را به «کاملاً مشارکتی» بدل کرد. در لیبرال دموکراسی، مشارکت مردم اغلب قشری و طبقاتی و بر حسب منافع خاص مادی است.
۱۰	دستاوردهای اقتصادی	کاهش وابستگی به خارج و دستیابی به خودکفایی در بسیاری از بخش‌ها (فولاد، سیمان، برق). کاهش درصد افرادی که زیر خط فقر زندگی می‌کنند (از حدود ۴۳٪ به ۲۳٪ در طی سال‌ها).
۱۱	دستاوردهای علمی-فناوری (کلی)	سرعت پیشرفت علمی ایران ۱۱ برابر سرعت متوسط جهان است.
۱۲	پیشرفت در حوزه آموزش و سواد	ریشه‌کنی بی‌سوادی و افزایش تعداد دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی. نرخ بی‌سوادی از ۶٪/۱۵۰ به حدود ۶٪/۲۰ در سال ۱۳۸۵ کاهش یافت.
۱۳	تکنولوژی‌های راهبردی	انرژی هسته‌ای، پزشکی (سلول‌های بنیادی)، بیوتکنولوژی، نانو تکنولوژی، هوافضا (ماهواره‌ها).

۱۴	دستاوردهای دفاعی- نظامی	دستیابی به خودکفایی و پیشرفت چشمگیر در صنایع نظامی غیردفاعی. ساخت انواع موشک‌ها، هواپیماهای پیشرفته بدون سرنشین و پیشرفت در سایبری و جنگ الکترونیک.
۱۵	نقش نهادهای انقلابی	تشکیل نهادهایی مانند سپاه پاسداران و جهاد سازندگی. هدف: پر کردن خلأ نهادهای سنتی، انجام کارهای انقلابی و وارد کردن عمل انقلابی در حوزه‌های مختلف.

۱۴) مهم‌ترین دستاورد سیاسی داخلی انقلاب اسلامی ایران، کدام است؟

- الف) افزایش اقتدار منطقه‌ای و بین‌المللی کشور.
ب) ساقط کردن نظام شاهنشاهی و تشکیل نظام جمهوری اسلامی بر مبنای آرمان انقلاب.
ج) دستیابی به استقلال از سلطه‌جویان خارجی.
د) تبدیل فرهنگ سیاسی غیرمشارکتی به مشارکتی.

پاسخ صحیح: ب رديف مرتبط از جدول: ۱

۱۵) مردم سالاری دینی کدام ویژگی نظام‌های غربی را رد می‌کند و به جای آن به دنبال چیست؟

- الف) رد اصل دموکراسی لیبرالی / استقرار عدالت سیاسی.
ب) رد سیطره کمیت / تلاش برای استقرار نظام حقیقت در جهان.
ج) رد پیشرفت مادی / تلاش برای رشد صرفاً معنوی.
د) رد استقلال سیاسی / تلاش برای ارتباط عادلانه با همه کشورها.

پاسخ صحیح: ب رديف مرتبط از جدول: ۲
نظام مردم سالاری دینی سیطره کمیت را که نظام‌های غربی به دنبال آن هستند طرد می‌کند و به دنبال استقرار نظام حقیقت در جهان است.

۱۶) انقلاب اسلامی در حوزه سیاست بین‌الملل، یگانه منادی صادق مبارزه با کدام نظام بدل گردیده است؟

- الف) نظام‌های اقتدارگرای منطقه‌ای
ب) دکترین دوستونی نیکسون-کی سینجر
ج) نظام سلطه‌گرانه حاکم بر جهان
د) نظام سرمایه‌داری مبتنی بر انسان‌محوری.

پاسخ صحیح: ج رديف مرتبط از جدول: ۳
راه به یگانه منادی صادق مبارزه با آن بدل گردیده است.

۱۷) در مقایسه مفاهیم، تفاوت اصلی «پیشرفت» با «توسعه» یا «نوسازی» غربی در چیست؟

- الف) پیشرفت تنها به معنای کمی است در حالی که توسعه به معنای کیفی است.
ب) پیشرفت تنها به معنای کیفی است در حالی که توسعه به معنای کمی است.
ج) پیشرفت هم رشد کیفی را در بر می‌گیرد و هم رشد کمی را.
د) پیشرفت، مفهوم مناسب‌تری برای نشان دادن مسیر جامعه به سمت ارزش‌های مادی است.

پاسخ صحیح: ج رديف مرتبط از جدول: ۴
تنها معنای کمی دارد.

۱۸) از نظر امام خمینی، هدف نهایی «سیاست الهی» یا اسلامی چیست؟

- الف) دستیابی به قدرت به معنای مادی آن از هر راهی.
ب) جلوگیری از ستمگری و حکومت جائزانه و بسط عدالت فردی و اجتماعی.
ج) رساندن آدمی به سعادت و قرب الهی.
د) برطرف کردن صرفاً نیازهای دنیوی بشر بر معیار قسط و عدل.

پاسخ صحیح: ج رديف مرتبط از جدول: ۵

۱۹) کدام عامل، موجب برتری و جامعیت آرمانی انقلاب اسلامی نسبت به آرمان سایر انقلاب‌های معاصر شده است؟

- الف) اخذ و به عاریت گرفتن اصول از انقلاب‌های فرانسه و روسیه.
ب) برخورداری از مبنای دینی و جامعیت دین مبین اسلام.
ج) تأکید صرف بر اصول استقلال، آزادی و برابری.
د) ناشی از تأثیرات گسترده انقلاب اسلامی در منطقه و جهان.